

ОДЕСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ

Академія Післядипломної Освіти Управління Охорони здоров'я

«УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА АСАМБЛЕЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Одеської міжнародної академії

Ректор Української Медичної
Асамблеї

_____ А. ПАХЛЕВАНЗАДЕ

_____ Г. Н. СЕРДЮК

« _____ » 2024 р.

« _____ » 2024 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Ультразвукова діагностика в невідкладних станах»

**галузі знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності 222 Медицина**

**ОДЕСЬКА
МІЖНАРОДНА**

АКАДЕМІЯ
(Ідентифікаційний код 42400178)

Робоча навчальна програма з дисципліни за вибором «Ультразвукова діагностика в невідкладних станах» підготовки докторів філософії за спеціальністю «Медицина», спеціалізацією «Променева діагностика» складена:

Чеботарьова Ганна Михайлівна – к.м.н, рентгенологія, радіологія

Фесенко Ганна Валентинівна- УЗД

Робоча навчальна програма дисципліни за вибором «Ультразвукова діагностика в невідкладних станах» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації - доктора філософії; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності - 222 «Медицина»; спеціалізація «Променева діагностика» складена на основі Закону України «Про вищу освіту».

Дана програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації та розрахована на **3 кредити ECTS**.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є застосування ультразвукової діагностики в невідкладних станах при патології різних органів і систем.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни за вибором «Променева діагностика» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань із цієї дисципліни, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що вирішує актуальне наукове завдання в променевій діагностиці, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Також вдосконалення: знань про особливості будови, організації ультразвукової діагностики в невідкладних станах, методик дослідження, вивчення особливостей сонографічних проявів у пацієнтів різного ступеня важкості, диференційно-діагностичних ознак, сучасних напрямків і алгоритмів діагностики в невідкладних станах.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних **компетентностей та програмних результатів навчання:**

1. Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «променева діагностика», організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

2. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідницьку роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватись і взаємодіяти в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, - на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати й ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність до опрацювання, аналізу, узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною й іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організовувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

3. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі променевої діагностики, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо розвитку, перебігу та ефективності лікування пацієнтів у невідкладних станах.

ФК2. Здатність розробляти та управляти науковими проектами в галузі променевої діагностики, формулювати мету, зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність встановлювати потреби у додаткових знаннях за напрямках наукових досліджень в галузі променевої діагностики, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо розвитку, перебігу, прогнозування наслідків та лікування пацієнтів у невідкладних станах

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження (опитування, огляду, спеціального клінічного обстеження, визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень пацієнтів у невідкладних станах) відповідно до поставленої мети, завдань та очікуваних результатів.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати й узагальнювати результати роботи з профільними пацієнтами, дані власних наукових досліджень в ургентних пацієнтів, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності й авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з питань невідкладної діагностичної допомоги в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «променева діагностика».

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з променевої діагностики в невідкладних станах в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі променевої діагностики

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати діагностичну та наукову інформацію стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, підходів до діагностики, лікування та профілактики пацієнтів у невідкладних станах.

ПРН 4. Вміти виявити та окреслити невирішені проблеми щодо діагностики профілактики і лікування пацієнтів у невідкладних станах з подальшим визначенням шляхів їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в галузі променевої діагностики з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані стосовно причин розвитку, особливостей клінічного перебігу, підходів до діагностики, лікування і профілактики ургентних пацієнтів.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за фахом «Променева діагностика» на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження пацієнтів невідкладних станів.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики, лікування та профілактики ургентних пацієнтів.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо новітніх технологій невідкладної променевої діагностики в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з пацієнтами в невідкладних станах.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

ОДЕСЬКА
МІЖНАРОДНА

АКАДЕМІЯ
(Ідентифікаційний код 42400178)

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них	Рік навчання семестр	Вид контролю
---------------------------------	----------------------------------	----------------------	--------------

	Всього	Лекцій (год)	Практ. (год)	Семін. (год)	Самост. робота (год)	за вибором аспіранта/і в	залік
очна (денна) форма							
Променева діагностика:	3 кредити / 90 год	8	28	8	46		

Очна форма навчання (денна)

Роз діл	Назва теми	Год.	Вид заняття (години)			
			лекції	практичні заняття	семінари	самостійна робота
1	2	4	5	6	7	8
1.	Організація служби променевої діагностики та променевої терапії в Україні. Охорона праці і техніка безпеки в відділеннях променевої діагностики та терапії.	6	2			4
2.	Фізичні основи променевої діагностики та променевої терапії.	6	2			4
3.	Променева діагностика захворювань м'язово-скелетної системи	8		2	2	4
4.	Променева діагностика захворювань серця і судин	6		2		4
5.	Променева діагностика захворювань органів дихання і середостіння	6		2		4
6.	Променева діагностика захворювань органів черевної порожнини та заочеревинного простору	8	2	2		4
7.	Променева діагностика захворювань сечовидільної системи та чоловічих статевих органів	6			2	4
8.	Променева діагностика в акушерстві і гінекології	8		4		4
9.	Променева діагностика захворювань грудних залоз	8		2	2	4
10.	Променева діагностика захворювань нервової системи, органу зору	6		2		4
11.	Променева діагностика захворювань щелепно-лицевої ділянки, лор органів	6		2		4
12.	Променева діагностика в педіатрії.	8		2	2	4
13.	Променева діагностика невідкладних станів	10	2	4		4
14.	Променева терапія			2		4

	Залікове заняття.	4		2	2	
	Разом	90	8	28	8	46

4. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ КУРСУ

Тематичний план лекцій

№	Назва теми	Години
1.	Методи сучасної променевої діагностики при невідкладних станах в хірургічній клініці.	2
2.	Особливості сучасної діагностики при політраумі.	2
3.	Методи ургентної діагностики при гострій дихальній недостатності.	2
4.	Методи сучасної променевої діагностики при гострому панкреатиті.	2
	Разом:	8 год

Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Години
1	2	3
1.	Методи сучасної променевої діагностики при синдромі механічної жовтяниці.	2
2.	Методика черезшкірно через печінкового дренивання жовчних шляхів.	2
3.	Методи сучасної променевої діагностики при гострому панкреатиті.	2
4.	Малоінвазивні діагностично-лікувальні методики ускладнень гострого панкреатиту.	2
5.	Методи сучасної променевої діагностики гострого апендициту.	2
6.	Методи сучасної променевої діагностики при гострій кишковій непрохідності.	2
7.	Методи сучасної променевої діагностики патології молочної залози.	2
8.	Методи сучасної променевої діагностики патології щитовидної залози	2
9.	Методи сучасної променевої діагностики патології простати. Технічно-діагностичні моменти біопсії простати	2
10.	Методи сучасної променевої діагностики патології сечовидільної системи.	2
11.	Сучасні підходи діагностики патології легень.	2
12.	Методи сучасної променевої діагностики при пневмо та гідротораксі.	2
13.	Алгоритм проведення ультразвукового обстеження легень при інтерстеціальному набряку.	2
14.	Сучасні променеві методи діагностики тромбоемболій легеневої артерії.	2
	Разом:	28 год

Тематичний план семінарських занять

1	2	
1.	Особливості сучасної інтервенційної діагностики та лікування патології щитовидної залози.	2
2.	Методи сучасної променевої діагностики защемлених гриж.	2
3.	Гострий біль живота, методика сучасної діагностики.	2
4.	Сучасні діагностичні підходи при політравмі.	2
	Разом:	8 год

Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Години
1.	Фізико-технічний принцип ультразвукової діагностики.	2
2.	Фізико-технічний принцип діагностики комп'ютерної томографії.	2
3.	Фізико-технічний принцип магнітно-резонансної томографії.	2
4.	Фізико-технічний принцип рентген діагностики.	2
5.	Фізико-технічний принцип ангіографії.	2
6.	Фізико-технічний принцип радіоізотопної діагностики	2
7.	Фізико-технічний принцип доплерографії	2
8.	Променева анатомія м'язово-скелетної системи.	2
9.	Методи променевого дослідження кісток, суглобів і м'яких тканин.	2
10.	Діагностика остеопенії і остеопорозу.	2
11.	Тактика променевого дослідження при пошкодженнях: транспортування потерпілого	2
12.	Променева семіотика пошкоджень кісток, суглобів і м'яких тканин	2
13.	Ускладнення пошкоджень м'язово-скелетної системи	2
14.	Ультразвукові, рентгенологічні, радіонуклідні, КТ та МРТ методи дослідження серця і судин. Променева анатомія і фізіологія серця і судин	2
15.	Променева оцінка стану плечеголовного стовбура і брахіоцефальних гілок аорти	2
16.	Методи променевого та інструментального дослідження: рентгенографія і флюорографія, рентгеноскопія, КТ та МРТ, сонографія, ангіопульмонографія, бронхіальна артеріографія, медіастенальна флебографія, сцинтиграфія, радіопульмонографія	2
17.	Тромбоемболія легеневої артерії та її гілок, значення сцинтиграфії, КТ-ангіографії і МРТ в її діагностиці	2
18.	Радіаційний захист персоналу та хворих	2
19.	Дослідження при неспроможності швів, анастомозів і стінок порожнинних	2

	органів, при внутрішньочеревних абсцесах, післяопераційному перитоніті, кишкових свищах, флегмони заочеревинної клітковини.	
20.	Променеві дослідження під час хірургічних втручань і в ранньому післяопераційному періоді.	2
21.	Невідкладна променева допомога при гострих патологічних станах органів грудної порожнини, живота і таза і при гострих захворюваннях м'язово-скелетної системи.	2
22.	Організація невідкладної променевої діагностики в зоні первинної медичної допомоги	2
23.	Невідкладна променева допомога у відділеннях реанімації, в блоках і палатах інтенсивної терапії, на дому	2
	Разом:	46 год год

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Видами навчальної діяльності аспірантів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) семінарські заняття,
- г) самостійна робота аспірантів (СРА).

Практичні та семінарські заняття передбачають:

- 1) дослідження аспірантами неврологічного статусу здорової людини;
- 2) дослідження аспірантами неврологічного статусу при судинних ураженнях головного мозку;
- 3) виявлення неврологічних симптомів і синдромів;
- 4) постановку топічного та клінічного діагнозу;
- 5) проведення диференційного діагнозу гострих та хронічних цереброваскулярних захворювань;
- 6) надання догоспітальної допомоги хворим із гострими порушеннями мозкового кровообігу;
- 7) призначення сучасного лікування хворим із гострими та хронічними цереброваскулярними захворюваннями;
- 8) вирішення ситуаційних клінічних задач, задач за типом ліцензійного іспиту «Крок-3» і тестових завдань.

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);
- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання типових ситуаційних задач;
- д) контроль практичних навичок;

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставлення традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на практичному занятті: оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань; оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань; оцінку «3» - якщо він виконав правильно не менше 60% навчальних завдань; оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань; На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік - це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, з використанням платформи Zoom, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127

7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше	Недост
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135	3	а тньо

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Методи променевого та інструментального дослідження органів дихання і середостіння.
2. Діагностика післяопераційних ускладнень.
3. Променеве дослідження портокавальних шунтів.
4. Постхолецистектомічний синдром.
5. Інтервенційні втручання на підшлунковій залозі.
6. Травми селезінки.
7. Аневризма селезінкової артерії.
8. Заворот шлунка
9. Хвороба Крона
10. Променева картина після хірургічних втручань на товстій кишці
11. Механічна і динамічна непрохідність товстої кишки.
12. Віртуальна колоноскопія товстої кишки
13. Доброякісні і злоякісні пухлини кишківника
14. Механічна і динамічна непрохідність товстої кишки
15. Позаорганні пухлини
16. Аневризма ниркової артерії
17. Емболізація ниркової артерії при гострій нирковій кровотечі
18. Віртуальна КТ-цистоскопія.
19. Методи променевого дослідження передміхурової залози.

21. Променева картина після простатектомії
22. Кісти і пухлини передміхурової залози
23. Поворот яєчка
24. Пухлина яєчка
25. Променеве дослідження при імпотенції
26. Променева діагностика запальних уражень
27. Діагностика захворювань вульви і піхви
28. Картина перерваної вагітності в різні періоди
29. Методи променевого дослідження молочних залоз
30. Діагностика імплантів молочної залози
31. Післяопераційні зміни в молочної залозі
32. Променева діагностика захворювань грудної залози у чоловіків.
33. Пошкодження і чужорідні тіла в області головного і спинного мозку.
34. Функціональна МР діагностика локальної гемодинаміки в головному мозку
35. Променева картина пухлин і кіст спинного мозку і його оболонки.
36. Методи променевого дослідження ока і очної ямки

10. ЛІТЕРАТУРА:

Список рекомендованої літератури з променевої діагностики

1. Наказ МОЗ України №340 від 28.11.1997р. "Про удосконалення організації служби променевої діагностики та променевої терапії".
2. Мягков О.П., Мягков С.О. Атлас променевої діагностики пухлин кісток і м'яких тканин. - Запоріжжя. - Шамрай Г.С. - 2017. - 296 с.
3. Essential radiology for medical students, interns and residents // A.Ahuja. - OMF publishing. - 2017. - 518 p.
4. Райф, Меллер. Атлас секционной анатомии человека на примере КТ- и МРТ-срезов, 2010
5. Корн, Пойнтон. 100 рентгенограмм грудной клетки, 2010
6. Легеза, Матвеев, Власенко, Сосюкин Клиническая радиология, 2008
7. Труфанов, Рязанов, Лыткин, Лыткина Лучевая диагностика опухолей желудка, 2007
8. Под ред. Мардынского, Валькова Лучевая терапия в лечении неоперабельного местнораспространенного рака пищевода, 2008.
9. Приходько А. Г. Лучевая диагностика в гастроэнтерологии, остеологии, урологии: лекции для студентов. Учебное пособие для ВУЗов. 2008
10. Жарков П. Л. Рентгенологические критерии затихания и полной ликвидации костно-суставного туберкулезного воспаления. 2007
11. Дубров Э. Я. Переломы и вывихи: Атлас рентгенограмм, 2007
12. Сборник учебных пособий по актуальным вопросам лучевой диагностики и лучевой терапии. - 2004
13. Н. Е. Чернеховская, Г. Г. Федченко, В. Г. Андреев, А. В. Поваляев. Рентгено-эндоскопическая диагностика заболеваний органов дыхания. 2007 г.
14. Королюк И. П. Рентгеноанатомический атлас скелета, 1996 г.
15. Линденбратен Л. Д., Королюк И. П. Медицинская радиология, 2000 г.
16. Веснин А. Г., Семенов И. И. Атлас лучевой диагностики опухолей опорно-двигательного аппарата. Часть 2. Опухоли мягких тканей. 2003 г

17. Веснин А. Г., Семенов И. И. Атлас лучевой диагностики опухолей опорно-двигательного аппарата. Часть 1. Опухоли скелета.. 2002 г.
18. Матиас Хофер. Компьютерная томография. Базовое руководство. - 2008

З ультразвукової діагностики:

1. Практичні рекомендації Міжнародного товариства ультразвуку в акушерстві і гінекології (ISUOG) по виконанню ультразвукових досліджень плода. Інтернет-ресурс: www.isuog.org/ISUOGGuidelines.
2. Протоколи ультразвукових досліджень. Інтернет-ресурс: український портал ультразвукової діагностики. www.ultrasound.net.ua
3. Абдуллаев Р.Я. Ультразвуковая диагностика опухолей абдоминальных органов: учебное пособие / Р.Я. Абдуллаев, Т.С. Головки, Г.В. Лаврик, А.А. и др. // Харьков: Новое слово.- 2012. -210с.
4. Атьков О.Ю., Балахонова Т.В., Горохова С.Г. Ультразвуковое исследование сердца и сосудов. 2-е издание. М.: Эксмо, 2015, 456 с.
5. Биссет Р., Хан А. Дифференциальный диагноз при абдоминальном ультразвуковом исследовании. М.: Медицинская литература, 2009, 272 с.
6. Блок Б. УЗИ внутренних органов. М.: МЕДпресс-информ, 2011, 256 с.
7. В.А.Крыжановский „Диагностика и лечение инфаркта миокарда”. - Киев, Фенікс , 2001.
8. Ватолин К.В. Ультразвуковая диагностика заболеваний головного мозга у детей. М.: Видар. 2000, 117 с.
9. Вовченко А.Я. Суставы. Путеводитель по ультразвуковому исследованию в травматологии и ортопедии. Монография. — Киев, 2011. — 136 с.
10. Волик Н.К. Конспект врача ультразвуковой диагностики: Патология эндометрия и полости матки. Этюды современной ультразвуковой диагностики. Выпуск 7. — К.: ВБО «Украинский Допплеровский Клуб», 2010. — 56 с.
11. Головки Т.С. Лучевая диагностика опухолевых заболеваний грудной железы: Учеб.пособ. / Т.С. Головки, Р.Я. Абдуллаев, С.Ю. и др.// Харьков: Новое слово-2009-112 с.
12. Головки Т.С., Дикан І.М., Медведєв В.Є. Комплексне ультразвукове дослідження в діагностиці та оцінці ефективності лікування пухлин опорно-рухового апарату.- К.:ВБО „Український доплерівський клуб”.-2008.-192с.
13. Громов А.И., Капустин В.В. Ультразвуковое исследование предстательной железы. М.: Шико, 2014, 240 с.Зубарев А.В. Диагностический ультразвук. Уронефрология / А.В. Зубарев, В.Е. Гажонова. - М.: ООО «Фирма Стром», 2002. - 248 с.
14. Квятковский Е.А. Ультрасонография и доплерография в диагностике заболеваний почек / Е.А. Квятковский, Т.А. Квятковская. - Днепропетровск: Новая идеология, 2005. - 318 с.
15. Коваль Г.Ю., Мечев Д.С., Сиваченко Т.П. та ін. Променева діагностика: в 2 т. за ред. Коваль Г. Ю. - К.: Медицина України, 2009. - Т.ІІ. - 830 с.: іл.
16. Кориченский А.Н. Конспект врача ультразвуковой диагностики: Органы мошонки. Этюды современной ультразвуковой диагностики. Выпуск 6. — К.: ВБО «Украинский Допплеровский Клуб», 2009. -64 с.
17. Кориченский А.Н. Конспект врача ультразвуковой диагностики: Система описания и обработки данных ультразвукового исследования молочных желез ^ BI-RADS. Этюды современной ультразвуковой диагностики. Выпуск 10. — К.: ВБО «Украинский Допплеровский Клуб», 2013. — 120 с.
18. Лелюк В. Г., Лелюк С. Э. Ультразвуковая ангиология. - 3-е изд. - М.: Реал - Тайм, 2007. -

416 с.

19. Ма О. Дж., Матиэр Дж. Р. Ультразвуковое исследование в неотложной медицине. Бином, 2014, 558 с.
20. Магнитно-резонансная томография: руководство для врачей / под ред. Г. Е. Труфанова, В.А. Фокина. - СПб.: ООО «Изд-во ФОЛИАНТ», 2007. - 688 с.
21. Макаров Л.М. Холтеровское мониторирование ЕКГ. М.: Медпрактика, 2000. - 216с.
22. Медведев М.В. Основы доплерографии в акушерстве. М.: Реал Тайм, 2010, 80 с.
23. Медведев М.В., Алтынник Н.А. Нормальная ультразвуковая анатомия плода. М.: Реал Тайм, 2008, 152 с.
24. Медведев М.В., Юдина Е.В. Дифференциальная пренатальная ультразвуковая диагностика. М.: Реал Тайм, 2010, 160 с.
25. Мерц Э. Ультразвуковая диагностика в акушерстве и гинекологии: в 2-х томах. М.: МЕДпресс-информ, 2011, 720 с.
26. Митьков В.В. Практическое руководство по ультразвуковой диагностике. Общая ультразвуковая диагностика. М: Видар, 2011, 720 с.
27. Олти Дж. Ультразвуковое исследование: иллюстрированное руководство. ГЭОТАР- МЕД, 2010, 256 стр.
28. Пальмер П.Е.С. Руководство по ультразвуковой диагностике. Медицина 2000. - 334 с.
29. Пол Л.Аллан, Пол А.Дабінс, Мирон А. Позняк, В. Норман МакДікен. Клінічна доплерівська ультрасонографія: Львів. „Медицина світу” 2001.
30. Пыков М.И. Детская ультразвуковая диагностика. М.: ВИДАР, 2014, 240 с.
31. Рейтер К.Л., Бабагбеми Т.К. УЗИ в акушерстве и гинекологии. Руководство. М.: ГЭОТАР - Медиа, 2011, 304 с.
32. Сандриков В.А., Фисенко Е.П. Ультразвуковая диагностика заболеваний внутренних органов и поверхностно расположенных структур. М.: Фирма СТРОМ, 2013, 288 с.
33. Сандриков В.А., Фисенко Е.П./ Нормальная ультразвуковая анатомия внутренних органов и поверхностно расположенных структур. М.: Фирма СТРОМ, 2012, 192 с.
34. Труфанов Г.Е., Рязанов В.В. Практическая ультразвуковая диагностика Руководство для врачей. М.: ГЭОТАР-Медиа, 2016, 240 с.
35. Труфанов Г.Е., Рязанов В.В., Черемисин В.М. Неотложная ультразвуковая диагностика ЭЛБИ-СПб, 2012, 160 с.
36. Ультразвуковая доплеровская диагностика в клинике под редакцией Ю.М. Никитина и А.И Труфанова: МИК, 2004. С 73-138.
37. Ультразвуковые критерии эмбологенности атеросклеротической бляшки каротидных артерий / Э.Я.Дубров, В.В.Ахметов, О.А.Алексеечкина, В.Л.Лемнев // Ультразвуковая и функциональная диагностика. - 2006. - №1. - С.97-103.
38. Флаксампф Ф. А. Курс эхокардиографии / Под редакцией В. А. Сандриков. М.: МЕДпресс-информ, 2016. - 326с.
39. Харнесс Дж. К. Ультразвуковая диагностика в хирургии: основные сведения и клиническое применение. БИНОМ, 2012, 597 с.
40. Хофер М. Ультразвуковая диагностика. Базовый курс. М., 2013, 128 с.
41. Хофер М. Цветовая дуплексная сонография. Медицинская литература, 2007, 108 с.
42. Чиссов В.И. Ультразвуковое исследование лимфатических узлов в онкологии / В.И. Чиссов, Е.Ю. Трофимова. - М.: ООО «Фирма СТРОМ», 2003. - 112 с.
43. Шимановский Н.Л. Применение магнитно-резонансной визуализации с контрастным усилением для диагностики заболеваний мочевыделительной системы / Н.Л. Шимановский,

Ю.К. Наполов // Урология. - 2006. - №6.

44. Шмидт Г. Дифференциальная диагностика при ультразвуковых исследованиях / МЕД пресс-информ, 2014, 816 с.

45. Шмидт Г. Ультразвуковая диагностика: практическое руководство. МЕД пресс-информ, 2014, 560 с.

46. Глазун Н.О., Полухина Е.В. Ультразвуковая диагностика почек. Видар. 2014. - 296 ст.

Електронні ресурси:

1. ЕБС видавництва «Лань» Адрес: <http://elanbook.com/>

2. База даних публікацій «Polpred.com Обзор СМИ» Адрес: <http://www.polpred.com/>

